

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.276/2017/8.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. ... ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. ... jogtanácsos

A per tárgya: gyámügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 9.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. január 5-én kelt 12.K.27.255/2016/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.255/2016/6. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 30.000.- (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Szolnoki Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya JN-07B/TH/00190-8/2014. számú határozatával a felperesi apa, valamint ... házasságából 2002-ben született kiskorú ... közötti kapcsolattartást akként szabályozta, hogy a felperes 2014. szeptember 1. napjától folyamatos kapcsolattartási jogát minden hónap páros hévéégén szombat délelőtt 9 órától vasárnap délután 18 óráig jogosult gyakorolni, erre az időre a felperes a gyermeket magával viheti, a gyermek az éjszakát is a felperesnél töltheti.
- [2] A felperes 2015. december 18-án kérelmet terjesztett elő az elsőfokú gyámhatóságnál a kapcsolattartás újraszabályozása iránt. Előadta, hogy a gyermek részére történő sportolási lehetőség biztosítása indokolja kérelme teljesítését, továbbá a gyermekkel való kapcsolatát javítani, az elvárásoknak megfelelő módon alakítani szeretné. A gyermek túlsúlya is indokolja a sportolási lehetőség biztosítását. Szeretné, ha a nyári szünet felét is nála tölthetné és a gyermek iskolai előmeneteléről több információt kapna. Az anya a kérelem teljesítését ellenezte és közölte, hogy a gyermek már rendszeresen sportol, kerékpározik, fut és úszást helyettesítő sportolási lehetőséget is biztosított az iskola számára, valamint a gyermek is előadta, hogy nem szeretné az apai kapcsolattartás megváltoztatását, távol áll tőle az apa által javasolt küzdősport alkalmazása. Egyébként pedig az iskolai tanulmányairól, szabadidős elfoglaltságairól rendszeresen számot ad.
- [3] Az elsőfokú gyámhatóság határozatával a felperes kérelmét elutasította, amit a fellebbezés nyomán eljár alperes 2016. április 21-én kelt JN/17/00283-5/2016. számú másodfokú határozatával helybenhagyott. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyt.), továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) kapcsolattartásra vonatkozó releváns rendelkezéseire, külön is kiemelve, hogy a gyermeknek - életkorára tekintettel is - joga van a szabad vélemény-nyilvánításhoz, és ahhoz, hogy ügyében azt figyelembe vegyék. Az eset összes körülményei alapján a kapcsolattartás újraszabályozása nem volt indokolt.
- [4] Mindemellett 2016. január 3-án a felperes az általa vezetett személygépkocsi vezetését átengedte unokaöccsének, fiataalkorú ..., aki vezetői engedéllyel nem rendelkezett. A járműben utasként tartózkodott még három kiskorú gyermek, köztük a felperes lánya, aki az eseményről mobiltelefonnal készített videofilm kíséretében beszámolt édesanyjának a történetekről. A felperes által tanúsított magatartásra figyelemmel az anya kérelemmel fordult a

gyámhatóságához az apa és a gyermek közti kapcsolattartás szüneteltetése megállapítása iránt.

- [5] Az elsőfokú gyámhatóság határozatával az apai kapcsolattartást a Gyer. 31. § (2), (4) bekezdésére és a 33. § (2) bekezdésére utalva hat hónapi időtartamra szüneteltette. Döntését a gépjármű vezetésének átengedésével kapcsolatos felperesi magatartásra alapozta. A fellebbezés nyomán eljáró alperes 2016. május 4-én kelt JN/17/00283-7/2016. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A kereseti kérelem

- [6] A felperes mindkét határozat ellen keresettel fordult a bírósághoz. A határozatok hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozással, hogy a hatóságok az eljárás során nem tettek eleget mérlegelési kötelezettségüknek és nem indokolták megfelelően a döntésüket. A gyámhatóság a helyzetet kizárólag az anyag nyilatkozata alapján kezelte. Kifejtette, hogy értelmezhetetlen számára jogilag az elsőfokú döntés azon megállapítása, hogy életveszélyben volt a gyermek.

Az elsőfokú ítélet

- [7] A bíróság az ügyek egyesítését rendelte el, és a jogerős ítéletével felperes kereseteit elutasította. Érvelése szerint a kapcsolattartás újraszabályozásának felperes által megjelölt indokai nem voltak elégségesek a korábban hozott határozatban foglalt kapcsolattartási rend megváltoztatásához. A gyámhatóság a szülők mellett a kiskorú gyermeket is meghallgatta, akinek életkorára is figyelemmel a nyilatkozata döntő súllyal esett latba a határozathozatal során. A gyermek a kapcsolattartás kialakítási módjának megváltoztatását nem kívánta.
- [8] Kiemelte, hogy a felperes sem az alapeljárásban, sem a peres eljárás során nem tudott nyomós érveket megjelölni, amely a kiskorú érdekére figyelemmel indokolta volna az újraszabályozást. Utalt a Gyer. 29. § (1) bekezdésére, a Ptk. 4:181. § (1), (2) bekezdésére, valamint a 4:178. § (4) bekezdésére, azaz, hogy a gyámhatóság a döntés során azt vizsgálja, hogy a kapcsolattartás a gyermek fejlődését és a családba való beilleszkedését nem veszélyezteti-e, és az a gyermek érdekében áll-e.
- [9] A kapcsolattartás szüneteltetését elrendelő határozat felülvizsgálata kapcsán a bíróság nem tárt fel sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabálysértést. Hivatkozott a Gyer. 33. § (2) bekezdésére és rögzítette, hogy a szüneteltetés eseteit a jogszabály taxatívénem sorolja fel, előre nem látható különböző élethelyzetek értékelése alapján foglalhat állást a gyámhatóság abban a kérdésben, hogy a kapcsolattartás gyakorlása során tanúsított szülői magatartás e jog korlátozását, illetve szüneteltetését maga után vonhatja-e.

- [10] A bíróság okfejtése szerint, a gépjármű vezetésének átengedésével megvalósított felperesi magatartás olyan felelőtlen szülői magatartásra enged következtetni, amely magatartás a gyermek érdekeivel mindenképpen ellentétben áll. Ez független a magatartás büntetőjogi minősítésétől. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 3. § (2) bekezdés b) pontjára, 1. § (2a) bekezdésére és az 50. § (1) bekezdésére hivatkozott a bíróság azzal, hogy az eljárás során a kiskorú érdekének fokozott figyelembevételére van szükség. Az alperes a döntéshozatalhoz szükséges tényállást megfelelően tisztázta, a szüneteltetés a gyermek érdekét szolgálta, az elrendelt korlátozás a megvalósított magatartással arányban állt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Hivatkozott a Szolnoki Rendőrkapitányság határozatára, amely megszüntette az engedély nélküli vezetés elkövetése miatti eljárást, valamint azon rendőrhatósági döntésre, mely szerint a felperes ellen kiskorú veszélyeztetése büntett elkövetésének gyanúja miatt nem emeltek vádat. Ismertette a felülvizsgálati kérelmében a kiskorú veszélyeztetésének büntetőjogi kritériumait, az elkövetési magatartást, a materiális bűncselekmény fogalmát. Nézete szerint attól volt jogszabálysértő az alperesi határozat, mert egy kormányrendeletre alapítottn hozta meg a döntését, felülírva ezzel a Büntető Törvénykönyvben foglalt tényállást, azaz egy törvényt, amely alapján megszüntették az eljárást. Az ítélet törvényt sértő abból a szempontból is, hogy az Alaptörvény T. cikk 2) pontja rögzíti a jogszabályi hierarchiát, valamint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § - 3. §-a szerint a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály illeszkedjen a jogrendszer egészébe. A hatósági és bírósági döntések erre nem voltak tekintettel. Mindezek okán kérte az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a kereseti kérelmének helyt adását.
- [12] További érvelése szerint a gyámhivatali határozat nem jogszabályi engedélyen alapult, de ha így lenne is, akkor a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-ába ütközik, hisz indokolás híján a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége nem látható, sérti a határozat a Ket. 72. § eb) pontját és a 72. § ef) pontját is. A felperes nézete szerint az anya nem titkolt célja a gyermek tőle történő elszakítása, amelyet a közigazgatási döntés is támogat.
- [13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [15] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdés értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során, a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálat tárgya az elsőfokú jogerős ítélet törvényességének vizsgálata.
- [16] A Ptk. 4:184. §-a szerint a gyámhatóság vagy - házassági vagy szülői felügyelet rendezése iránti perben - a bíróság a felróható magatartást tanúsító szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy kapcsolattartási jogát a gyermek érdekében korlátozhatja vagy megvonhatja.
- [17] A Gyer. 31. § (4) bekezdés első mondata úgy rendelkezik, hogy a gyámhivatal - kérelemre - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosult a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél.
- [18] A Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselőt kötelező, a kérelmet joghatályosan kizárólag így lehet előterjeszteni. Ezért a Kúria általi érdemi vizsgálat tárgyát is csak az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott beadvány képezte. A Kúria ennek tartalmára teintettel megállapította, hogy az elsőfokú jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben foglalt okból nem jogszabálysértő.
- [19] A Kúria rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság mindkét keresetet külön-külön is indokolva utasította el. A felperes felülvizsgálati érvelésének döntő eleme az volt, hogy vele szemben büntetőjogi tényállás megvalósítása miatt nem emeltek vádat, illetve az eljárást megszüntették. Megállapította ugyanakkor a Kúria - egyetértésben az elsőfokú bírósággal, valamint az alperessel -, hogy az a körülmény, mely szerint a felperes ellen engedély nélkül vezetés miatt indított eljárást megszüntették, illetve ellene nem emeltek vádat kiskorú veszélyeztetése miatt, nem érinti a jogerős ítélet és a közigazgatási határozatok jogszabályszerűségét. Alperes eljárása során a gyámügyi jogszabályokban foglalt veszélyeztetés és nem a büntető eljárás megindulása miatt rendelte el az apai kapcsolattartás szüneteltetését. Helyesen mutatott rá az alperes, hogy nem minden veszélyeztető magatartás minősül egyben bűncselekménynek is.
- [20] A Gyvt. 5. § n) pontja értelmében a veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A Gyvt. e meghatározása alapján veszélyeztetettség nem csupán akkor áll fenn, ha a gyermek bűncselekmény alanyává válik, mert a veszélyeztetettség szélesebb körű fogalom.
- [21] Nem sértett jogszabályt az alperes és az elsőfokú bíróság sem, amikor a gyámügyi eljárásra vonatkozó rendelkezéseket vette figyelembe döntésénél, és nem a Büntető Törvénykönyv rendelkezéseit. Nem merült fel, hogy magasabb szintű jogszabályba

ütközne a gyámhatóság által alkalmazott jogszabály, vagy ne lenne olyan jogszabály, amely ezen ügyben hatáskört biztosítana a gyámhivatali eljárásra. Éppen ellenkezőleg, a hatóság helyesen és a tárgyban alkalmazandó speciális jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el. Az elsőfokú bíróság alappal utasította el a kereseteket megállapítva azt, hogy az alperes jogszerűen hozott a kapcsolattartás szüneteltetésére vonatkozóan döntést.

- [22] A gépjármű vezetésének egy vezetői engedéllyel nem rendelkező személy számára történő átengedése olyan felelőtlen szülői magatartásra enged következtetni, amely magatartás a gyermek érdekeivel mindenképpen ellentétben áll, és amelyre tekintettel a hat hónapos szüneteltetés arányos következmény volt.
- [23] A Kúria rögzíti, hogy a bíróság eljárására nem a Ket. hanem a Pp. rendelkezései irányadóak. Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta, az ítélet indokolása kitért valamennyi kereseti elemre, helyesen mutatva rá, hogy a hatóság nem sértette meg a Ket. tételes rendelkezéseit. A határozataiban részletesen számot adott a döntése indokairól.
- [24] Minderre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alkalmazásával az érdemben helyes elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [25] *Kiskorú gyermek veszélyeztetettségének bizonyított megállapítása esetén a gyermekkel történő kapcsolattartás szüneteltetése arányos szankció.*

Záró rész

- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.
- [27] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [28] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére figyelemmel a felperesnek kell megfizetnie.
- [29] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. október 18.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő